

**KUMITEOLLISUUDEN
JA
KEMIANTEOLLISUUDEN
SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN
TYÖEHTOSOPIMUS**

3.4.2025 – 31.1.2028

**KEMIANTEOLLISUUS RY
KUMITEOLLISUUS RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY**

SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS 3.4.2025 – 31.1.2028	2
1 § Sopimuksen soveltamisala	2
2 § Palkkaperusteet	2
Peruspalkat.....	2
Henkilökohtainen osuus.....	4
3 § Erilliset lisät	5
Ammattitutkintolisä.....	6
4 § Kokonaispalkka	6
5 § Suorituspalkka	7
6 § Työturvallisuus	7
7 § Luottamusmiehet	8
Muut ehdot.....	8
Luottamushenkilön asemaan liittyvä liittokäsittely.....	8
8 § Paikallinen sopiminen	8
Paikallisen sopimisen työryhmä (voimassa 31.1.2028 saakka).....	9
9 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen pidättäminen	9
10 § Sopimuksen voimassaolo	9
ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA KUMITEOLLISUUDEN JA KEMIANTEOLLISUUDEN SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMISEKSI AJALLE 3.4.2025-31.1.2028	11
Työehtosopimuksen liite A Luottamusmiehiä koskevat määräykset	19
Työehtosopimuksen liite B Tutustu työelämään ja tienaa kesäharjoitteluohjelma vuosiksi 2025- 2027	24

**KEMIANTEOLLISUUS RY:N,
KUMITEOLLISUUS RY:N**

ja

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY:N

välinen

SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS 3.4.2025 – 31.1.2028

1 § Sopimuksen soveltamisala

1. Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan jäljempänä mainituin poikkeuksin Kemianteollisuus ry:n sekä Kumiteollisuus ry:n jäsenyritysten sekä niissä työskentelevien sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa. Niiden työehtojen osalta, joita ei tässä sopimuksessa ole mainittu, noudatetaan ao. teollisuuslaitosta koskevaa työntekijäin työehtosopimusta mukaan lukien työehtosopimusten osana noudatettavat liittojen väliset sopimukset. Milloin ns. pääalan työehtosopimuksessa mainitaan osapuolena sen tehnyt työntekijäjärjestö, sovelletaan sen asemesta työntekijäosapuolena Sähköalojen ammattiliitto ry:n tämän sopimuskokonaisuuden piiriin kuuluvan henkilöstön osalta.
2. Tämä työehtosopimus sitoo allekirjoittaneita liittoja ja niiden alayhdistyksiä sekä työnantajia ja työntekijöitä, jotka ovat tai sopimuksen voimassaoloaikana ovat olleet näiden yhdistysten jäseniä.

Pöytäkirjamerkintä:

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että sähköalantyöntekijöiden työehtojen osalta muiden teollisuusalojen työmarkkinaosapuolten on mahdollista yhtyä tähän sopimukseen.

2 § Palkkaperusteet

Sähköalantyöntekijöiden palkat määräytyvät seuraavasti:

Peruspalkat

1. Täysin työkykyisten 18 vuotta täyttäneiden työntekijäin peruspalkat sentteinä tunnilta:

Kumiteollisuus

1.6.2025 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1140
B	1308
A2	1477
A1	1546

Kemianteollisuus

1.6.2025 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1193
B	1370
A2	1548
A1	1620

Kumiteollisuus

1.5.2026 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1173
B	1346
A2	1520
A1	1591

Kemianteollisuus

1.5.2026 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1228
B	1410
A2	1593
A1	1667

Kumiteollisuus

1.5.2027 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1201
B	1378
A2	1556
A1	1629

Kemianteollisuus

1.5.2027 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1257
B	1444
A2	1631
A1	1707

Työntekijöiden sijoittamisessa palkkaryhmiin noudatetaan seuraavia periaatteita:

- C Palkkaryhmään C kuuluvat sähköalan varsinaisten työntekijöiden vakituisten apulaisten, harjoittelijoiden sekä muut vaativuudeltaan näihin verrattavat työt.
- B Palkkaryhmään B kuuluvat työt, joiden tekijältä vaaditaan pääsääntöisesti alan ammattikoulun suorittaminen (nuoremmat asentajat).
- A 2 Palkkaryhmään A 2 kuuluvat vaativat ammattityöt, joiden tekijältä vähintään viiden ammatissa olovuoden lisäksi edellytetään kykyä itsenäisesti suoriutua ao. tehtävästä (vanhemmat asentajat).

Soveltamisohje:

Ammatissa oloaika määräytyy eri tapauksissa seuraavasti:

- työskentely alan ammattikoulun jälkeen ammattiin jatkuvasti ja monipuolisesti kehitettävissä sähköalan töissä luetaan kokonaisuudessaan ammatissa oloajaksi
- yleinen 2- tai 3-vuotinen hyväksytysti loppuun suoritettu ammattikoulu luetaan puolelta kestoajaltaan ammatissa oloaikaan

- A 1 Palkkaryhmään A 1 kuuluvat erittäin vaativat ammattityöt, joiden tekijälleen asettamat vaatimukset ovat oleellisesti palkkaryhmän A 2 vaatimuksia suuremmat.

1. Peruspalkka määräytyy työn vaativuuden ja sen edellyttämän kokemuksen perusteella.

Henkilökohtainen osuus

2. Kullekin työntekijälle määritetään aikapalkan henkilökohtainen osuus ammattitaidon, pätevyyden, työtehon ym. henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella.

Pöytäkirjamerkintä:

Sähköalantyöntekijäin kohdalla tulee henkilökohtaisen palkan osuuden tai aikatyölisän määrittelyssä ottaa huomioon työntekijän hyväksytysti suorittamien Sähköasentajain Ammattien Keskustoimikunnan (SAKTO), Puhelinalan Ammattien Keskustoimikunnan (PAKTO) ja Radioalan Ammattien Keskustoimikunnan (RAKTO) hyväksymien asentajatutkintojen sekä sähköalan ammattitutkinnon tai ylempään ammattitutkinnon mahdollinen vaikutus työntekijän pätevyyttä lisäävänä tekijänä.

Henkilökohtaista osuutta määritettäessä huomioidaan ammattikoulun lisäksi olevat kokemusvuodet. Henkilökohtaisen osuuden suuruus on 2 - 20 % työntekijän peruspalkasta.

Jos jossakin tapauksessa syntyy epäselvyyttä siitä, mikä työntekijälle maksetusta aikapalkasta vastaa henkilökohtaista osuutta on tämä erikseen selvitettävä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu peruspalkka ja mahdollinen henkilökohtainen osuus muodostavat työntekijän henkilökohtaisen palkan.

Paikallisesti sopimalla kemianteollisuuden yrityksissä voidaan siirtyä käyttämään sähköalan työntekijöiden osalta tuntipalkan sijaan kuukausipalkkaa. Paikallisessa sopimuksessa on mm. sovittava se, miten kuukausipalkka muodostetaan ja miten työehtosopimuskorotukset toteutetaan kuukausipalkkaan.

3 § Erilliset lisät

Jos työntekijä joutuu suorittamaan työtään erittäin likaisissa tai kuumissa olosuhteissa maksetaan hänelle olosuhteellista paikallisen sopimuksen mukaisesti.

Työskenneltäessä olosuhteissa, joista aiheutuu poikkeuksellista haittaa tai hankaluutta, kuten erittäin korkeissa työkohteissa, sähköjännitteellisten laitteiden esteettömässä ulottumassa, tai muuten vastaavissa olosuhteissa maksetaan erillistä lisää paikallisen sopimuksen mukaisesti.

Edellä mainitut lisät voidaan keskimääräistä.

Soveltamisohje:

Neuvotteluissa todettiin, että sopimuksen 3 §:n mukaisia olosuhteita, joista aiheutuu poikkeuksellista haittaa tai hankaluutta ovat mm. seuraavat:

- korkeissa kohteissa kuten savupiipuissa, mastoissa, valonheitintorneissa yms. suoritettavat työt ilman erikoistelineitä
- voimalaitosten kattiloiden päällä suoritettavat asennustyöt kattiloiden ollessa toiminnassa
- avokeskuksissa suoritettavat asennustyöt, jos viereiset osat ovat jännitteelliset
- korjaustyöt suurjännitekennoissa jos viereiset kennot ovat jännitteelliset
- varmuusmääräysten edellyttämät suojatoimenpiteet, kun on kyseessä suurjännite
- puhdistus-, kunnostus-, tarkastus-, maalaus-, korjaus- ja laajennus- yms. työt, joita suorittaessaan työntekijä joutuu suurjännitekytkinlaitoksessa, suurjännitejohtopylväässä tai muussa vastaavassa paikassa olemaan jännitteellisten johtavien osien esteettömässä ulottumassa. Tällä tarkoitetaan sitä, että työntekijä voi horjahtaessaan, pystyyn noustessaan, kättänsä ojentaessaan työvälineen tai työtarvikkeen välityksellä huomaamattaan joutua kosketuksiin jännitteellisten johtavien osien kanssa
- työskentely sellaisen suurjännitejohdon johtimilla, jossa johto itsestään on jännitteetön, mutta sen läheisyydessä olevista jännitteellisistä johdoista voi indusoitua hengenvaarallista jännitettä
- avokeskuksissa ja niihin verrattavissa sekä koteloiduissa keskuksissa suoritettavat korjaus- ja asennustyöt, jos viereiset osat ovat jännitteelliset, eikä riittäviin suoja- tai varotoimenpiteisiin ole voitu ryhtyä

- hissikuilussa korin ulkopuolella suoritettavat huolto- ja korjaustyöt jännitteen ollessa kytkettynä
- työskentely nosturin päällä tapauksissa, joissa työntekijä joutuu käyttämään erityistä putoamissuojausta

Em. tapauksissa suoritettavat lisät maksetaan vain niiltä tunneilta, kun näitä töitä tehdään.

Työehtosopimuksen 3§:ssä tarkoitettuja paikallisesti sovittuja olosuhdelisiä korotetaan 1.1.2016 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 0,39% olosuhdelisien määrät lähimpään senttiin pyöristäen.

Vuorotyölisien määrä sekä korotusten voimaantulo määräytyvät pääalan työehtosopimuksen mukaisesti.

Ammattitutkintolisä

Sähköalan ammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 10,32 euroa kuukaudessa.

Sähköalan erikoisammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 20,64 euroa kuukaudessa.

Ammattitutkinnolla ja erikoisammattitutkinnolla tarkoitetaan työntekijän hyväksyttävästi suorittamia opetushallituksen hyväksymiä ammattitutkintolain mukaisia sähköalan tutkintoja, jotka vastaavat työntekijän suorittamia työtehtäviä.

Työntekijä on esitettävä työnantajalle selvitys ammattitutkinnon suorittamisesta ja lisä maksetaan selvityksen esittämistä seuraavan kuukauden alusta.

Ammattitutkintolisän maksaminen tulee voimaan 1.10.2007 lukien.

Kemianteollisuudessa työskentelevien sähköalan työntekijöiden osalta noudatetaan kemianteollisuuden pääsopimuksen 5 §:n 4 kohtaa myös, kun sähköalan työntekijä opastaa ja perehdyttää oppilaitoksessa sähköalan opintoja opetushallituksen sähköalan opetussuunnitelman mukaisesti suorittava opiskelija, suorittaa työpaikalla opintoihin liittyvää työpäivää. Työnantajan kanssa tulee etukäteen määritellä ja sopia määräyksen piiriin kuuluva perehdyttäminen ja opastaminen sekä sen ajallinen kesto. Määräystä ei sovelletta, mikäli työnopastaminen ja perehdyttäminen on muutoin otettu huomioon sähköalan työntekijän palkkauksessa.

4 § Kokonaispalkka

1. Liitot toteavat, että aikapalkalla työskentelevien sähköalantyöntekijöiden palkat voidaan määritellä kokonaistuntipalkkoina, joita muodostettaessa otetaan huomioon peruspalkat sekä henkilökohtaista osuutta ja aikatyölisää koskevat määräykset.

Erittäin likaisen ja erittäin raskaan työn lisä ja poikkeuksellisen haitan tai hankaluuden lisä voidaan liittää palkkaan keskimääräisenä tai suorittaa ne erikseen niiltä tunneilta, joilta näitä lisä suoritetaan paikallisen käytännön mukaisesti.

Edellä mainittuja palkkoja paikallisesti muodostettaessa sekä tarkistettaessa on kiinnitettävä huomiota sähköalatyöntekijöiden ammattitaitoon ja työn asettamiin vaatimuksiin sekä siihen, että myös uusiin ja palkkaryhmästä toiseen siirtyviin työntekijöihin noudatetaan kullakin teollisuusalalla sähköalatyöntekijöihin sovellettuja palkkoja ja palkkausperiaatteita.

Neuvotteluissa oltiin yksimielisiä siitä, että niillä aloilla, joilla arkipyhäkorvaukset on suoritettu palkantarkistuksen yhteydessä, on kiinnitettävä huomiota kokonaistuntipalkkoja muodostettaessa siihen, että arkipyhäkorvaukset tulevat asiallisella tavalla huomioon otetuiksi.

Vuorotyölisistä lukuun ottamatta voidaan erilliset lisät liittää kokonaistuntipalkkaan keskimääräisinä.

2. Aikatyössä maksetaan vähintään henkilökohtainen palkka. Henkilökohtaisen palkan lisäksi voidaan maksaa aikatyölisää.

Aikapalkalla työskentelevien työntekijöiden palkkojen kehityksen tulee vastata ao. teollisuuslaitoksen suorituspalkkojen kehitystä.

5 § Suorituspalkka

1. Mikäli työn laatu sen sallii ja jos se teknisesti on mahdollista, voidaan työ tuottavuuden ja ansion kohottamiseksi tehdä suorituspalkalla. Suorituspalkkoja ovat mm. urakka- sekä palkkiopalkka.
2. Suorituspalkkojen hinnoittelusta sovitaan työnantajan ja työntekijän välillä.

6 § Työturvallisuus

1. Tapaturmien ja ammattitautien välttämiseksi ryhdytään kaikkiin toimenpiteisiin työntekijän turvallisuuden suojelemiseksi.
2. Kieltäytymistä suorittamasta työtä, jota varten viranomaisten määräämiä varmuuslaitteita ei ole tehty, ei ole pidettävä työehtosopimuksen vastaisena työstä kieltäytymisenä.

Pöytäkirjamerkintöjä:

1. Neuvottelujen yhteydessä liitot totesivat, että erityisesti sähköturvallisuusmääräyksiin tulee työpaikoilla kiinnittää asianmukaista huomiota.
2. Liitot suosittelevat, että milloin se tuotantolaitoksen koko ja siinä käytössä olevien sähkölaitteiden laatu ja lukumäärä huomioon ottaen on tarpeen, paikallisesti laaditaan sähköturvallisuuslakia sekä sen nojalla annettuja määräyksiä täydentäviä ohjeita mm. siltä osin, missä määrin säännösten tarkoittamissa töissä työtä tulee suorittaa samanaikaisesti vähintään kaksi näissä määräyksissä edellytetyn pätevyyden omaavaa henkilöä.
3. Ohjeiden tulee olla sellaisten työntekijöiden käytettävissä, jotka säännöllisesti osallistuvat sähkölaitteiden korjaus- tai huoltotyöhön.

4. Mikäli asiantuntijalausuntojen, työtapaturma- ja ammattitautilastojen tai muun vastaavan perusteen nojalla yhteisesti voidaan todeta, että erityisten suojavaatteiden tai –varusteiden käytöllä työssä on työturvallisuus- tai terveysolosuhteita tässä työssä olennaisesti parantava vaikutus tahi sitten voidaan työntekijä työssä, jossa hän työn laadun vuoksi joutuu olemaan alttiina erityiselle kosteudelle, märkyydelle, vedolle, kuumuudelle tai kylmyydelle, voimakkaalle valolle taikka muulle vaaralliselle säteilylle, tehokkaasti suojata näistä aiheutuvista haitoista, hankkii työnantaja tällaisen suojavaatteen tai –varusteen työpaikalle työntekijän käyttöön, vaikka sen antaminen työturvallisuuslain 2. luvun 15 §:n mukaan ei ole välttämätöntä. Edellä sanottu ei tarkoita tavanomaista työvaatetusta.

7 § Luottamusmiehet

Muut ehdot

Työpaikoilla, joissa säännöllisesti työskentelee vähintään viisi (5) tämän sopimuksen soveltamispiirissä olevaa sähköalan työntekijää maksetaan, maksetaan luottamusmiehelle korvausta **1.4.2020 alkaen 85 euroa kuukaudessa**.

Tämän työehtosopimuksen liitteeksi (liite A) on otettu luottamusmiehiä koskevat määräykset.

Ammattiosaston valitsemalla luottamusmiehellä on sama oikeus kuin lain mukaan on työsuojeluvaltuutetulla perehtyä hätä- ja ylityöstä sekä niistä maksetusta korotetusta palkasta laadittuun luetteloon.

Jos työntekijälle on annettu rikkomuksesta tai laiminlyönnistä varoitus, siitä tulee ilmoittaa myös asianomaiselle luottamusmiehelle, mikäli tämä ei ollut läsnä varoitusta annettaessa.

Luottamushenkilön asemaan liittyvä liittokäsittely

Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun työsuhteen päättämiseen liittyvistä riidoista työnantajan on ilman tarpeetonta viivytystä ilmoittaa työnantajaliitolle, jonka on saatettava asia työntekijäliiton tietoon.

Liittojen on ilman aiheetonta viivytystä selvitettävä paikallisten osapuolten myötävaikutuksella työsuhteen päättämiseen liittyvät taustat.

Liittojen on viikon kuluessa selvitystyön päättymisestä käsiteltävä pääluottamusmiehen työsuhteen päättämiseen liittyvät erimielisyydet liittojen välisessä neuvottelussa ja esitettävä omat kantansa asiassa. Liittojen kannat saatetaan tiedoksi työnantajalle

8 § Paikallinen sopiminen

Työehtosopimuksessa erikseen mainituista asioista voidaan paikallisesti sopia toisinkin tämän työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti joko työnantajan ja työntekijän tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, ellei irtisanomisajasta ole muuta sovittu.

Luottamusmiehen ja työnantajan välillä tehty sopimus sitoo työnantajaa sekä kaikkia työehtosopimuksen piiriin kuuluvia työntekijöitä, ellei sopimuksessa ole sen sitovuuspiiriä rajattu. Sopimus on solmittava kirjallisena, jos jompikumpi sopijapuoli sitä pyytää. Milloin sopimus on tehty kirjallisena, se on työehtosopimuksen osa ja sitä sovelletaan senkin jälkeen, kun työehtosopimuksen voimassaolo muutoin on lakannut.

Paikallisen sopimisen työryhmä (voimassa 31.1.2028 saakka)

Työehtosopimuksen soveltamispiirissä paikallisen sopimisen toissijaisena menettelytapana toimii paikallisen sopimisen työryhmä. Työryhmä toimii työntekijöiden edustajana ja sopijapuolena paikallisen sopimisen asioissa vastaavassa laajuudessa kuin luottamusmies.

Jos työpaikalle ei ole valittu luottamusmiestä, paikallisen sopimisen työryhmä toimii työntekijöitä edustavana sopijapuolena paikallisessa sopimisessa luottamusmiehen sijaan.

Paikallisen sopimisen työryhmä perustetaan tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä. Mikäli luottamusmiestä ei ole valittu, pyynnön työryhmän perustamisesta voi tehdä henkilöstöryhmä yhdessä.

Luottamusmies ja työnantaja voivat myös yhdessä kirjallisesti sopia, että tietty paikallista sopimista koskeva asia siirretään paikallisen sopimisen työryhmän sovittavaksi.

Työntekijöillä on oikeus valita työryhmään keskuudestaan enintään kaksi jäsentä, joista toinen on luottamusmies, jos sellainen on valittu. Työnantaja nimeää enintään yhtä monta edustajaa työryhmään.

Ryhmän toimikausi on kaksi vuotta kerrallaan luottamusmieskausien mukaisesti, ellei muusta toimikaudesta sovita.

9 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen pidättäminen

Sovittiin, että työnantaja pidättää, mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, Sähköalojen ammattiliitto ry:n jäsenmaksut palkanmaksukausittain työntekijän palkasta, jotka tilitetään mainitun ammattiliiton nimeämälle pankkitilille. Työntekijälle annetaan vuoden tai työsuhteen päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

10 § Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 3.4.2025–31.1.2028 saakka, ellei alla olevasta muuta johdu, jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat työehtosopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut ovat päättyneet.

Sopimuksen tarkastelu

Pitkälle ajanjaksolle sijoittuvan sopimuskauden aikana saatetaan joutua kohtaamaan sellaisia olosuhdemuutoksia, joita osapuolet eivät ole kohtuudella voineet ennakoida sopimusta tehdessä.

Sopijaosapuolet tarkastelevat 30.9.2026 mennessä alan näkymiä, työllisyyttä ja kustannuskilpailukykyä. Tarkastelussa huomioidaan esimerkiksi ETLAn, Laboren ja Suomen Pankin ennusteita suhdannenäkymistä ja kuullaan tarvittaessa asiantuntijoita, sekä keskustellaan, vaikuttavatko tarkastelussa esiin tulleet alan näkymät ja muut olosuhteet vuodelle 2027 sovittuun korotustasoon.

Tarkastelun pohjalta suoritettavan kokonaisarvioinnin perusteella sopimusosapuolet voivat 31.10.2026 mennessä yhdessä joko muuttaa vuodelle 2027 sovittua korotustasoa vastaamaan talousnäkyimiä tai sopia sopimus päättyään 31.1.2027. Arvioinnin perusteella kummallakin osapuolella on myös mahdollisuus irtisanoa työehtosopimus päättyään 31.1.2027. Irtisanomista koskeva ilmoitus on tällöin toimitettava kirjallisesti toiselle sopijaosapuolelle viimeistään 1.11.2026. Irtisanomisilmoitus on toimitettava tiedoksi myös valtakunnansovittelijalle.

Helsingissä 9. kesäkuuta 2025

KEMIANTEOLLISUUS RY

KUMITEOLLISUUS RY

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

KEMIANTEOLLISUUS RY
KUMITEOLLISUUS RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA KUMITEOLLISUUDEN JA KEMIANTEOLLISUUDEN SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMISEKSI AJALLE 3.4.2025-31.1.2028

Aika 9.6.2025

Paikka Kemianteollisuus KT ry, Eteläranta 10, Helsinki

Läsnä **Kemianteollisuus ry**
Minna Etu-Seppälä

Kumiteollisuus ry
Juha Teerimäki

Sähköalojen ammattiliitto ry
Jari Korpela
Tapio Heikkinen

1. Sopimuskausi

Todettiin, että osapuolina olevat liitot ovat 3.4.2025 saavuttaneet neuvottelutuloksen kumiteollisuuden työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen teksti- ja palkkamuuutoksista. Liitot ovat tänään allekirjoittaneet edellä mainittua alaa koskevan työehtosopimuksen.

Todettiin, että uusi työehtosopimus korvaa 3.4.2025 lukien osapuolten kesken ajalle 23.2.2023 – 31.1.2025 allekirjoitetun työehtosopimuksen. Tämä sopimus on voimassa 3.4.2025 – 31.1.2028.

2. Palkankorotukset

2.1. Neuvottelut palkkaratkaisusta ja sen perusteista

Paikallisten neuvottelujen tavoitteena on löytää kunkin yrityksen tai työpaikan taloustilannetta, tilauskantaa, työllisyystilannetta sekä kustannuskilpailukykyä tukeva palkkaratkaisu. Tavoitteena on, että palkan muodostuksella kannustetaan kehittämään osaamista ja toimimaan sen suuntaisesti, että yrityksen tuottavuus ja työhyvinvointi kehittyvät sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Sovittaessa palkkaratkaisusta voidaan kiinnittää huomiota yrityksen taloustilanteeseen. Paikallisissa palkkaneuvotteluissa sovitaan palkankorotuksen ajankohdasta, suuruudesta ja toteutustavasta.

Paikallinen palkkaratkaisu

Paikallisessa palkkaratkaisussa sovittavia asioita ovat palkantarkistusten toteutustapa, ajankohta ja suuruus. Sopimus tehdään pääluottamusmiehen kanssa 17.5.2025 (17.4.2026 ja 16.4.2027) mennessä, ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita.

Palkantarkistuksen toteutustapa, ellei paikallista palkkaratkaisua

Siinä tapauksessa, että paikallista palkkaratkaisua ei saavuteta, palkkoja korotetaan seuraavasti:

2.2. Yleiskorotuksen suuruus ja ajankohta

Vuosi 2025

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusaikalisää ja muita erillisiä lisiä korotetaan **1.6.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **2,1** prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Vuosi 2026

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusaikalisää ja muita erillisiä lisiä, korotetaan **1.5.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **2,3** prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Vuosi 2027

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusaikalisää ja muita erillisiä lisiä, korotetaan **1.5.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **2,0** prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

2.3. Yrityskohtaisen erän suuruus ja ajankohta

Vuosi 2025

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan **1.6.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,4** prosentin suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

Vuosi 2026

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan **1.5.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,6** prosentin suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

Vuosi 2027

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan **1.5.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,4** prosentin suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

Paikallisen erän laskeminen

Paikallinen erä lasketaan vuonna 2025 huhtikuussa ja vuosina 2026 ja 2027 kyseisten vuosien maaliskuussa työsuhteessa olevien työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden henkilökohtaisten palkkojen yhteenlasketusta summasta. Koko kuukauden työstä poissa olevien työntekijöiden palkkoja ei lasketa mukaan, mikäli työntekijälle on palkattu sijainen.

Palkkoina käytetään aika-, urakka- ja palkkiotyöpalkkoja ilman erillisiä lisiä, esim. palvelusvuosi-, vuorotyö-, olosuhdelisiä.

Esimerkki paikallisen erän laskemisesta

Paikallisen erän suuruus on 0,4 %.

Yrityksellä on huhtikuussa 2025 kolme työntekijää, A, B ja C. A:n palkka on 15,05 euroa/tunti, B:n palkka on 14,93 euroa/tunti ja C:n palkka on 16,16 euroa/tunti. Palkkojen yhteenlaskettu summa (15,05 + 14,93 + 16,16) on 46,14 euroa/tunti. Paikallinen erä on siten 46,14 euroa/tunti x 0,4 % = 0,18 euroa/tunti. Työntekijöiden tuntipalkkojen korottamiseen käytetään yhteensä keskimäärin 0,18 euroa/tunti työnantajan päättämällä tavalla.

2.4. Luottamusmiehelle annettavat tiedot

Yrityskohtaisten korotusten jälkeen työnantaja käy pääluottamusmiehen, ja ellei pääluottamusmiestä ole valittu, koko työntekijäryhmän kanssa yhdessä läpi kohtuullisessa ajassa työntekijöiden kokonaismäärän, kuinka moni työntekijä on saanut korotuksen, keskimääräisen korotuksen suuruuden sekä työntekijöiden palkkojen korottamiseen kohdennetun summan eritellen sen yrityskohtaiseen ja yleiskorotukseen. Neuvotteluissa annetut tiedot ovat luottamuksellisia ja niitä voidaan käyttää vain paikallisen erän jakamiseen.

2.5. Palkkataulukot

Vuosi 2025

Kumiteollisuuden ohjetuntipalkat 1.6.2025

Kumiteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.6.2025 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,5 %):

Palkkaryhmä C	1140 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1308 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1477 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1546 senttiä/tunti

Kemianteollisuuden ohjetuntipalkat 1.6.2025

Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.6.2025 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,5 %):

Palkkaryhmä C	1193 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1370 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1548 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1620 senttiä/tunti

Vuosi 2026

Kumiteollisuuden ohjetuntipalkat 1.5.2026

Kumiteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.5.2026 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,9 %):

Palkkaryhmä C	1173 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1346 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1520 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1591 senttiä/tunti

Kemianteollisuuden ohjetuntipalkat 1.5.2026

Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.5.2026 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,9 %):

Palkkaryhmä C	1228 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1410 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1593 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1667 senttiä/tunti

Vuosi 2027

Kumiteollisuuden ohjetuntipalkat 1.5.2027

Kumiteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.5.2027 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,4 %):

Palkkaryhmä C	1201 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1378 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1556 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1629 senttiä/tunti

Kemianteollisuuden ohjetuntipalkat 1.5.2027

Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.5.2027 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,4 %):

Palkkaryhmä C	1257 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1444 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1631 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1707 senttiä/tunti

Liitot ovat sopineet Tutustu työelämään ja tienaa -suosituksesta vuosille 2025 - 2027. Sopimus on työehtosopimuksen liitteenä.

Palkkataulukoiden korottaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä

Yrityskohtaisten palkkausjärjestelmien mukaisia työnvaativuusluokkapalkkoja korotetaan palkkausjärjestelmässä sovitulla tavalla. Ellei muuta ole sovittu, yrityskohtaisia palkkataulukoita korotetaan edellä mainittuina päivämäärinä ja prosenteilla.

2.6. Luottamusmiehen korvaus

Luottamusmiehen korvauksia korotetaan seuraavasti:

- **1.6.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **2,5 %**:lla.
- **1.5.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **2,9 %**:lla.
- **1.5.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **2,4 %**:lla.

2.7. Liittojen tuki

Liitot laativat yhteisen ohjeistuksen esimerkkeineen ja järjestävät koulutusta paikallisille osapuolille työehtosopimuksen mukaiseen palkkojen korottamiseen.

3. Tekstimuutokset 3.4.2025 alkaen

8 § Paikallinen sopiminen

Muutetaan nykyinen määräys seuraavaksi:

Työehtosopimuksessa erikseen mainituista asioista voidaan paikallisesti sopia toisinkin tämän työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti joko työnantajan ja työntekijän tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, ellei irtisanomisajasta ole muuta sovittu.

Luottamusmiehen ja työnantajan välillä tehty sopimus sitoo työnantajaa sekä kaikkia työehtosopimuksen piiriin kuuluvia työntekijöitä, ellei sopimuksessa ole sen sitovuuspiiriä rajattu. Sopimus on solmittava kirjallisena, jos jompikumpi sopijapuoli sitä pyytää. Milloin sopimus on tehty kirjallisena, se on työehtosopimuksen osa ja sitä sovelletaan senkin jälkeen, kun työehtosopimuksen voimassaolo muutoin on lakannut.

Lisätään tämän jälkeen uusi kohta **Paikallisen sopimisen työryhmä (voimassa 31.1.2028 saakka)** seuraavasti:

Paikallisen sopimisen työryhmä (voimassa 31.1.2028 saakka)

Työehtosopimuksen soveltamispiirissä paikallisen sopimisen toissijaisena menettelytapana toimii paikallisen sopimisen työryhmä. Työryhmä toimii työntekijöiden edustajana ja sopijapuolena paikallisen sopimisen asioissa vastaavassa laajuudessa kuin luottamusmies.

Jos työpaikalle ei ole valittu luottamusmiestä, paikallisen sopimisen työryhmä toimii työntekijöitä edustavana sopijapuolena paikallisessa sopimisessa luottamusmiehen sijaan.

Paikallisen sopimisen työryhmä perustetaan tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä. Mikäli luottamusmiestä ei ole valittu, pyynnön työryhmän perustamisesta voi tehdä henkilöstöryhmä yhdessä.

Luottamusmies ja työnantaja voivat myös yhdessä kirjallisesti sopia, että tietty paikallista sopimista koskeva asia siirretään paikallisen sopimisen työryhmän sovittavaksi.

Työntekijöillä on oikeus valita työryhmään keskuudestaan enintään kaksi jäsentä, joista toinen on luottamusmies, jos sellainen on valittu. Työnantaja nimeää enintään yhtä monta edustajaa työryhmään.

Ryhmän toimikausi on kaksi vuotta kerrallaan luottamusmieskausien mukaisesti, ellei muusta toimikaudesta sovita.

Muutetaan työehtosopimuksen liitteen Luottamusmiehiä koskevat määräykset kohdan 8.4 kappaletta 2 ateriakorvauksen suuruuden osalta.

8.4 Korvaukset

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi ateriakorvaus. Ateriakorvauksen suuruus on vuonna 2025 30,37 euroa. Ateriakorvauksen määrä tulevalle kalenterivuodelle vahvistetaan aina edeltävän kalenterivuoden syyskuun loppuun mennessä tarkistamalla aikaisemman ateriakorvauksen määrää elinkustannusindeksissä tarkasteluvuotta edeltävästä heinäkuusta tarkasteluvuoden heinäkuuhun mennessä tapahtuneella muutoksella.

Esimerkki: Ateriakorvauksen määrä vuodelle 2025 todetaan syyskuussa 2024 pohjautuen linkustannusindeksin muutokseen aikavälillä heinäkuu 2023 – heinäkuu 2024.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

4. Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot

4.1. Siirto toiseen työhön

Liitot pitävät oikeana, että aikapalkalla työskentelevien työntekijöiden tilapäiset siirrot tehtävästä toiseen järjestetään siten, ettei työntekijälle vakinaisessa tehtävässä maksettu henkilökohtainen tuntipalkka alene.

4.2. Matkakustannusten korvaaminen

Verovapaaksi katsottavien matkakustannusten korvaukset ja niiden perusteet määräytyvät sopimuskauden aikana verohallituksen kulloinkin voimassa olevien verohallituksen päätösten mukaisesti.

4.3. Poikkeukselliset taloudelliset vaikeudet

Jos työnantaja joutuu taloudellisiin vaikeuksiin, jotka voisivat johtaa työvoiman käytön vähentämiseen tai jos työnantajan palkanmaksukyky on heikentynyt äkisti, paikallisten osapuolten todettua työnantajaa kohdannut taloudellinen kriisi, he voivat sopia toimenpiteistä määräajaksi työnantajan toiminnan ja työpaikkojen turvaamiseksi työehtoja sopeuttamalla. Sopimus tehdään työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.4. Paikallinen sopimuksen voimaantulo ilman liittojen hyväksyntää

Paikalliset sopimukset voidaan tehdä 8 §:n mukaisesti ilman liittojen hyväksyntää.

4.5. Työaikapankki

Mikäli ao. teollisuuslaitoksessa sovitaan paikallisesti ns. pääalan työehtosopimuksen (= työehtosopimuksen 1 §:ssä mainittu ao. teollisuuslaitosta koskeva työntekijäin työehtosopimus) mukaisesta työaikapankista ja sen käyttöönotosta, sovelletaan työaikapankkia vastaavasti myös työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa, ellei asiasta sovita toisin työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välillä työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.6. Paikallinen sopiminen

Mikäli ns. pääalan työehtosopimuksessa (= työehtosopimuksen 1 §:ssä mainittu ao. teollisuuslaitosta koskeva työntekijäin työehtosopimus) paikallinen sopiminen on mahdollista, on vastaava sopiminen mahdollista myös työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.7. Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot

Kumiteollisuudessa ja kemianteollisuudessa solmittuihin työntekijöiden työehtosopimukseen liittyviä allekirjoituspöytäkirjamerkintöjä sovelletaan soveltuvin osin myös kumiteollisuuden ja kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimuksen osalta.

4.8. Työrauhavelvoite

Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun työehtosopimukseen kokonaisuudessaan tai johonkin sen yksittäiseen määräykseen, on kielletty. Liitot ja niiden alayhdistykset ovat sitä paitsi velvolliset huolehtimaan siitä, että myös niiden jäseninä olevat yhdistykset, työnantajat ja työntekijät, joita tämä pöytäkirja koskee, välttävät tällaisia työtaistelutoimenpiteitä eivätkä muutoinkaan riko tämän pöytäkirjan ja mainittujen työehtosopimusten määräyksiä.

4.9. AY-koulutusten hyväksyminen

Todettiin, että keskusjärjestöjen koulutustyöryhmän lakkauttamisen johdosta liitot hyväksyvät jatkossa vuosittain liite A:n kohdassa 8.4 tarkoitetut kurssit.

5. Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 3.4.2025 –31.1.2028, ellei alla olevasta muuta johdu, jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat työehtosopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut ovat päättyneet.

Sopimuksen tarkastelu

Pitkälle ajanjaksolle sijoittuvan sopimuskauden aikana saatetaan joutua kohtaamaan sellaisia olosuhdemuutoksia, joita osapuolet eivät ole kohtuudella voineet ennakoida sopimusta tehdessä.

Sopijaosapuolet tarkastelevat 30.9.2026 mennessä alan näkymiä, työllisyyttä ja kustannuskilpailukykyä. Tarkastelussa huomioidaan esimerkiksi ETLAn, Laboren ja Suomen Pankin ennusteita suhdannenäkymistä ja kuullaan tarvittaessa asiantuntijoita, sekä keskustellaan, vaikuttavatko tarkastelussa esiin tulleet alan näkymät ja muut olosuhteet vuodelle 2027 sovittuun korotustasoon.

Tarkastelun pohjalta suoritettavan kokonaisarvioinnin perusteella sopimusosapuolet voivat 31.10.2026 mennessä yhdessä joko muuttaa vuodelle 2027 sovittua korotustasoa vastaamaan talousnäkymiä tai sopia sopimus päättymään 31.1.2027. Arvioinnin perusteella kummallakin osapuolella on myös mahdollisuus irtisanoa työehtosopimus päättymään 31.1.2027. Irtisanomista koskeva ilmoitus on tällöin toimitettava kirjallisesti toiselle sopijaosapuolelle viimeistään 1.11.2026. Irtisanomisilmoitus on toimitettava tiedoksi myös valtakunnansovittelijalle.

6. Pöytäkirjan sitovuus ja tarkastaminen

Tällä pöytäkirjalla on sama sitovuus ja voimassaoloaika kuin osapuolten välisellä työehtosopimuksella. Tämä pöytäkirja katsotaan tarkastetuksi ja hyväksytyksi sopijaliittojen sähköisin allekirjoituksin.

Helsingissä 9.6.2025

KEMIANTEOLLISUUS RY

KUMITEOLLISUUS RY

Minna Etu-Seppälä

Juha Teerimäki

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

Jari Korpela

Tapio Heikkinen

21.6.2007

Työehtosopimuksen liite A Luottamusmiehiä koskevat määräykset

Sähköalantyöntekijöiden työehtosopimuksen liitteeseen A on vanhastaan kirjattu Sähköalan ammattiliiton luottamusmiehiä koskevat määräykset, joiden pohjana on ollut keskusliittojen TT:n ja SAK:n välinen luottamusmiessopimus 15.1.1990. Koska mainitun luottamusmiessopimuksen teksti nykyisin sisältyy TT:n ja SAK:n välillä 4.6.1997 allekirjoitettuun yleissopimukseen (siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen), ovat sähköalantyöntekijöiden työehtosopimuksen osapuolet saattaneet työehtosopimuksen liitteen A vastaamaan olemassa olevaa tilannetta. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että toimenpide on ainoastaan teknisluonteinen eikä sillä muuteta sopimusallalla tähän asti noudatettua käytäntöä.

1 Luottamusmiehiä koskevat määräykset

Valitseminen

Luottamusmiehellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa ammattiosaston valitsemia pääluottamusmiestä ja työosaston tai sitä vastaavan yksikön luottamusmiestä. Ammattiosastolla tarkoitetaan tässä sopimuksessa työehtosopimukseen osallisen ammattiliiton rekisteröityä alayhdistystä.

Luottamusmiehen tulee olla asianomaisen työpaikan työntekijä ja perehtynyt työpaikan olosuhteisiin sen työntekijänä.

Ammattiosastolla on oikeus valita kullekin työpaikalle luottamusmies ja hänelle varamies, joihin noudatetaan luottamusmiehiä koskevia määräyksiä siinä muodossa, kuin jäljempänä on sanottu.

Ammattiosastolla on oikeus suorittaa luottamusmiehen vaali työpaikalla. Jos vaali suoritetaan työpaikalla, on ammattiosaston kaikille jäsenille varattava tilaisuus osallistua vaaliin. Vaalin järjestäminen ja toimittaminen ei kuitenkaan saa häiritä työntekoa. Vaaliajoista ja vaalipaikoista on sovittava työnantajan kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen vaalin toimittamista. Työnantaja varaa ammattiosaston nimeämille henkilöille tilaisuuden vaalin toimittamiseen.

Tehtävät

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on toimia ammattiosaston edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa.

Luottamusmies edustaa ammattiosastoa työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa ja yleensä työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin ja yrityksen kehittymiseen liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävänä on myös osaltaan toimia yrityksen ja henkilöstön välisen neuvottelu- ja yhteistoiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Neuvottelujärjestys

Jos syntyy epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijän palkasta tai työsuhteeseen liittyvien lakien tai sopimusten soveltamisesta, on luottamusmiehelle annettava kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

Työsuhteeseensa liittyvä asia työntekijän tulee selvittää esimiehensä kanssa. Ellei työntekijä ole saanut edellä mainittua asiaa selvitettyksi suoraan esimiehensä kanssa, voi hän saattaa asian hoidettavaksi osaston tai vastaavan yksikön luottamusmiehen ja työnantajan edustajan välisissä neuvotteluissa.

Paikallisten osapuolten yhdessä pyytäessä on työehtosopimukseen sidotuilla liitoilla oikeus lähettää edustajansa paikalliseen erimielisyysneuvotteluun.

Ellei työpaikalla syntynyttä erimielisyyttä saada paikallisesti ratkaistuksi, noudatetaan työehtosopimuksen mukaista neuvottelujärjestystä.

Jos erimielisyys koskee tämän sopimuksen tarkoittaman luottamusmiehen työsuhteen päättämistä, on paikalliset ja liittojen väliset neuvottelut lisäksi käynnistettävä ja käytävä viipymättä sen jälkeen, kun lakkauttamisen peruste on riitautettu.

2 Ilmoitukset

Valituista luottamusmiehistä sekä varamiehen toimimisesta varsinaisen luottamusmiehen sijaisena on ammattiosaston tai vastaavan ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle. Työnantaja ilmoittaa luottamusmiehelle, ketkä käyvät yrityksen puolesta neuvotteluja hänen kanssaan.

3 Vapautus työstä ja ansionmenetyksen korvaaminen

Vapautus

Luottamusmiehelle tulee antaa, kun hän sitä pyytää, tarpeen vaatiessa vapautusta työstä tilapäisten, mutta välttämättömien luottamusmiestehtävien hoitamista varten.

Ansionmenetyksen korvaaminen

Työnantaja korvaa luottamusmiehelle tällaisesta tilapäisestä työstä vapautuksesta aiheutuvan ansionmenetyksen.

Jos luottamusmies suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus tai sovitaan hänen kanssaan muunlaisesta lisäkorvauksesta.

Korvauksen laskentaperusteena käytettävä keskituntiansio määräytyy pääalan työehtosopimuksen mukaisesti.

4 Asema

Työsuhde

Luottamusmies on työsuhteessaan työnantajaan samassa asemassa riippumatta luottamusmiestehtäviensä hoitamisesta. Hän on velvollinen noudattamaan yleisiä työehtoja, työaikoja ja työnjohdon määräyksiä sekä muita järjestysmääräyksiä.

Toimitilat

Työnantaja järjestää luottamusmiehelle paikan, jossa voidaan säilyttää luottamusmiestehtäviä varten tarvittavat asiakirjat ja toimistovälineet. Milloin työpaikan koko sitä vaatii, työnantaja järjestää tarkoituksenmukaisen toimitilan, jossa voidaan käydä luottamusmiestehtävien hoitamista varten välttämättömät keskustelut.

Tehtävien hoitamista varten luottamusmiehellä on oikeus käyttää yrityksen tavanomaisia toimistoyms. välineitä. Osapuolet toteavat yhteisenä tulkintanaan, että tavanomaisten toimistovälineiden käsitteen piiriin kuuluvat myös yrityksessä yleisesti käytössä olevat atk-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat sekä internet-yhteys (sähköposti). Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon mm. yrityksen koko, luottamusmiehen tehtävien laajuus ja edellyttämä tarve sekä ajankäytön määrä. Käytännön järjestelyistä sovitaan paikallisesti.

Palkka- ja siirtosuoja

Luottamusmiehen mahdollisuuksia kehittyä ja edetä ammatissaan ei saa heikentää luottamusmiestehtävän takia. Häntä ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää alempipalkkaiseen työhön, kuin missä hän oli luottamusmieheksi valituksi tullessaan. Häntä ei saa myöskään siirtää vähempiarvoiseen työhön, jos työnantaja voi tarjota hänelle muuta hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä. Luottamusmiehen ansiokehityksen tulee vastata yrityksessä tapahtuvaa ansiokehitystä.

Ammattitaidon ylläpitäminen

Soveltuvien osin noudatetaan sääntöä, että luottamusmiestehtävän päätyttyä tulee luottamusmiehen ja työnantajan yhteisesti selvittää, edellyttääkö työntekijän ammattitaidon ylläpitäminen entiseen tai sitä vastaavaan työhön ammatillista koulutusta. Työnantaja järjestää selvityksen edellyttämää koulutusta. Koulutuksen sisältöä ratkaistaessa kiinnitetään huomiota työstä vapautukseen, toimikauden keston ja sinä aikana tapahtuneisiin työmenetelmien muutoksiin.

5 Työsuhdeturva

Taloudelliset ja tuotannolliset irtisanomisperusteet

Jos yrityksen työvoimaa irtisanoaan tai lomautetaan taloudellisista tai tuotannollisista syistä, ei tällaista toimenpidettä, mikäli mahdollista, saa kohdistaa luottamusmieheen, ellei yrityksessä sähköalan töitä suorittavan osaston tai vastaavan toimintaa kyseisten sähköalan töiden osalta keskeytetä kokonaan. Mikäli luottamusmiehen kanssa yhteisesti todetaan, ettei hänelle voida tarjota hänen ammatiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä, voidaan tästä säännöstä kuitenkin poiketa.

Yksilösuoja

Luottamusmiehestä johtuvasta syystä ei häntä, mikäli mahdollista, saa irtisanoa ilman työsopimuslain 7:10 §:n 1 momentin edellyttämää niiden työntekijöiden suostumusta, joita hän edustaa.

Luottamusmiehen työsopimusta ei saa purkaa tai käsitellä purkautuneena vastoin työsopimuslain 8:1 – 3 §:n säännöksiä. Työsopimuksen purkaminen sillä perusteella, että hän on rikkonut järjestysmääräyksiä, ei ole mahdollista, ellei hän samalla toistuvasti tai olennaisesti sekä varoituksesta huolimatta ole jättänyt työvelvoitettansa täyttämättä.

Ehdokassuoja

Edellä olevia työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös luottamusmiehehdokkaaseen, jonka ammattiosaston kokous on asettanut ja jonka asettamisesta ammattiosasto on kirjallisesti työnantajalle ilmoittanut. Ehdokassuoja alkaa kuitenkin aikaisintaan kolme kuukautta ennen valittavana olevan luottamusmiehen toimikauden alkua ja päättyy muun kuin vaalissa valituksi tulleen osalta vaalituloksen tultua todeksi.

Jälkisuoja

Työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös luottamusmiehenä toimineeseen työntekijään kuusi kuukautta hänen ko. tehtävänsä päättymisen jälkeen.

Korvaukset

Jos luottamusmiehen työsopimus on lakkautettu tämän sopimuksen vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena hänelle vähintään 10 ja enintään 30 kuukauden palkka. Korvaus on määrättävä työsopimuslain 12:2 §:n 2 momentin perusteiden mukaan. Korvausta lisäävänä tekijänä on otettava huomioon se, että tämän sopimuksen oikeuksia on loukattu.

Korvaus tämän sopimuksen mukaan perusteettomasta lomautuksesta määräytyy työsopimuslain 12:1 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 Varamiehet

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan luottamusmiehelle valittuun varamieheen sinä aikana, kun hän tämän sopimuksen edellyttämän ilmoituksen mukaisesti toimii sijaisena.

7 Työnantajan tiedottamisveloitteet

Palkkatilasto- ja henkilöstötiedot

Ellei paikallisesti toisin sovita, on luottamusmiehellä oikeus tehtäviensä hoitoa varten saada EK:n neljännesvuositilastoa vastaavat tiedot toimialueensa työntekijöiden ansiotasosta ja rakenteesta EK:n palkkatilaston valmistuttua edellyttäen, että yrityksestä kerättävistä palkkatiedoista on alan tilaston ryhmittelyt tehtävissä. Ansiotietoja, jotka koskevat kuutta henkilöä pienempiä työntekijäryhmiä, ei anneta.

Luottamusmiehellä on oikeus lisäksi saada kirjallisesti tieto toimialueensa työntekijöiden nimestä ja palkkaryhmästä tai vastaavasta sekä työsuhteen alkamisajasta, ellei paikallisesti toisin sovita. Tiedot annetaan kerran vuodessa silloin yritykseen työsuhteessa olevista työntekijöistä.

Luottamusmiehellä on tehtävänsä hoitamista varten oikeus saada tiedot yrityksessä toimivista sähköalan aliurakoitsijoista ja niiden palveluksessa työpaikalla olevasta työvoimasta.

Työaikakirjanpito

Luottamusmiehellä on edustamiensa työntekijöiden osalta oikeus perehtyä hätä- ja ylityöstä työaikalain (605/96) mukaisesti laadittuun luetteloon siten, kuin siihen on työsuojeluvaltuutetulla lain mukaan oikeus.

Tietojen luottamuksellisuus

Luottamusmies saa edellä mainitut tiedot luottamuksellisina tehtäviensä hoitamista varten.

8 Koulutus

8.1. Ay-koulutus, työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat

SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n järjestämille kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan kestäville kurseille annetaan työntekijöille tilaisuus osallistua työsuhteen katkeamatta, milloin se aiheuttamatta tuntuvaa haittaa tuotannolle tai yrityksen toiminnalle käy päinsä. Edellä mainittua haittaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työpaikan kokoon. Kielteisessä tapauksessa ilmoitetaan pääluottamusmiehelle viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua syy, jonka takia vapaan myöntäminen tuottaisi tuntuvaa haittaa. Tällöin olisi suotavaa yhteisesti pyrkiä selvittämään muu mahdollinen ajankohta, jolloin kurssille osallistumiselle ei olisi estettä.

Ilmoitus aikomuksesta lähteä kurssille on tehtävä mahdollisimman varhain. Milloin kurssi kestää enintään yhden viikon, on ilmoitus annettava vähintään kolme viikkoa ennen kurssin alkua sekä milloin on kysymys pitemmästä kurssista, vähintään kuusi viikkoa ennen.

Ennen kuin henkilö osallistuu edellä tarkoitettuun koulutustilaisuuteen, on osallistumisen aiheuttamista toimenpiteistä sovittava työnantajan kanssa sekä nimenomaisesti etukäteen todettava, onko kyseessä sellainen koulutustilaisuus, josta työnantaja suorittaa työntekijälle korvauksia tämän sopimuksen mukaisesti. Samalla on todettava, mikä on näiden korvausten laajuus.

8.2. Korvaukset

Kurssilta, joka järjestetään SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n koulutuslaitoksissa tai jonka Sähköalojen ammattiliitto ry järjestää muulla tavoin ja jonka liitot ovat hyväksyneet, työnantaja on velvollinen maksamaan luottamusmiehelle, varapääluottamusmiehelle, työsuojeluvaltuutetulle - varavaltuutetulle, työsuojelutoimikunnan jäsenelle ja työsuojeluasiamiehelle heidän tehtäviensä edellyttämän koulutuksen osalta korvauksen ansionmenetyksestä, edellä mainituille luottamusmiehille enintään kuukauden ajalta ja työsuojeluluottamustehtävissä oleville enintään kahden viikon ajalta. Samoin maksetaan korvaus edellä mainituissa koulutuslaitoksissa järjestettyjen luottamusmiestoimintaan liittyvien koulutustilaisuuksien osalta ammattiosaston puheenjohtajalle enintään kuukauden ajalta, mikäli hän työskentelee yrityksessä, jossa on vähintään 100 asianomaisen alan työntekijää ja hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi ateriakorvaus. Ateriakorvauksen suuruus on vuonna 2025 30,37 euroa. Ateriakorvauksen määrä tulevalle kalenterivuodelle vahvistetaan aina edeltävän kalenterivuoden syyskuun loppuun mennessä tarkistamalla aikaisemman ateriakorvauksen määrää elinkustannusindeksissä tarkasteluvuotta edeltävästä heinäkuusta tarkasteluvuoden heinäkuuhun mennessä tapahtuneella muutoksella.

Esimerkki: Ateriakorvauksen määrä vuodelle 2025 todetaan syyskuussa 2024 pohjautuen elinkustannusindeksin muutokseen aikavälillä heinäkuu 2023 – heinäkuu 2024.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

8.3 Sosiaaliset edut

Osallistuminen sopimuksessa tarkoitettuun ay-koulutustilaisuuteen ei yhden kuukauden rajaan asti aiheuta vuosiloma-, eläke- tai muiden niihin verrattavien etuuksien vähenemistä.

SÄHKÖTYÖTURVALLISUUS

(Seuraava kirjaus ei ole työehtosopimuksen osa)

Tarkempia säännöksiä sähkölaitteiston ja sen osan jännitteettömäksi tekemisestä sekä sähköalan töistä sisältyy sähköturvallisuuslakiin sekä sen nojalla annettuihin määräyksiin ja päätöksiin.

Alaa koskevia säännöksiä on kirjattu myös sähköturvallisuusstandardiin (SFS 6002) sekä hissityöturvallisuusstandardiin (SFS 5880).

KUMITEOLLISUUS RY
TEOLLISUUSLIITTO RY

Työehtosopimuksen liite B Tutustu työelämään ja tienaa kesäharjoitteluohjelma vuosiksi 2025- 2027

TUTUSTU TYÖELÄMÄÄN JA TIENAA -KESÄHARJOITTELUOHJELMA 2025-2027

KEMIANTEOLLISUUS KT RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

PÖYTÄKIRJA

Tutustu työelämään ja tienaa kesäharjoitteluohjelma vuosiksi 2025-2027

Kumiteollisuuden ja kemianteollisuuden sähköalantyöntekijöiden työehtosopimus

Kemianteollisuus KT ry, Kumiteollisuus ry ja Sähköalojen ammattiliitto ry haluavat omalta osaltaan tukea peruskoululaisten, lukiolaisten sekä valmentavaan koulutukseen osallistuvien nuorten (TUVA) mahdollisuuksia tutustua työelämään osana *Tutustu työelämään ja tienaa* -kesäharjoitteluohjelmaa.

Kesäharjoitteluohjelman tarkoituksena on tarjota nuorille omakohtaista kokemusta toimialan työpaikan toiminnasta, niissä esiintyvistä eri työtehtävistä, henkilöstörakenteesta, yhteistyömuodoista ja alan tarjoamista mahdollisuuksista sekä antaa nuorille mahdollisuuden tehdä heille sopivaa käytännön työtä. Kesäharjoittelupaikkoja haetaan suoraan alan yrityksistä.

Tämän vuoksi osapuolet ovat sopineet seuraavaa:

1. Jäljempänä olevat määräykset koskevat peruskoululaisia, lukiolaisia sekä valmentavaan koulutukseen osallistuvia nuoria, joiden työsuhde perustuu *Tutustu työelämään ja tienaa* -kesäharjoitteluohjelmaan.
2. Kaksi viikkoa tai kymmenen työpäivää kestävä kesäharjoitteluohjelman mukainen työsuhde voidaan sijoittaa 1.6. – 31.8.väliseen aikaan vuosina 2025-2027. Nuorella voi olla useampi tämän suosituksen mukainen tutustumisjakso samalla työnantajalla kunakin vuonna.
3. ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana 375 euroa vuonna 2025 ja 395 euroa vuosina 2026 ja 2027. Palkka sisältää tutustumisjaksolta kertyneen lomakorvauksen. Palkasta maksetaan lakisääteiset sosiaaliturvamaksut henkilön iästä riippuen.
4. Voimassa olevan työehtosopimuksen palkkoja, palkanmääräytymisperusteita ja muita rahanarvoisia etuja koskevia määräyksiä ei sovelleta niihin henkilöihin, joiden työsuhde perustuu tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun kesäharjoitteluohjelmaan. Lukuun ottamatta säännöllisen työajan pituutta heihin ei myöskään sovelleta työehtosopimuksen työaikaa koskevia määräyksiä, mikäli ne vaikeuttaisivat kesätyöharjoitteluohjelman käytännön toteutusta.

Helsingissä 3. päivänä huhtikuuta 2025

Kemianteollisuus KT ry

Sähköalojen ammattiliitto ry

Kumiteollisuus ry